

Alasen hoitokalastus

Hankkeen aikataulu: 1.1.2023 – 31.10.2024

Hankkeen toteuttajat: Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK)

Tausta ja tarve

Laukaan Vehniällä sijaitseva Alanen-järvi kuuluu Tuomiojärven–Palokkajärven valuma-alueeseen ja sen vedenlaatu vaikuttaa omalta osaltaan alapuolisiin vesistöihin. Alanen-järven ekologinen tila on huono. EU:n alueella on tavoitteena pintavesien vähentämisen hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Matala ja pieni Alanen-järvi on rehevöitynyt ja täten virkistyskäytön mahdollisuus on heikentynyt. Järveen tulee mm. metsätalouden, maatalouden ja lentokentän valumavesiä.

Vuonna 2021 järvellä on tehty kunnostussuunnitelma Jyväskylän ammattikorkeakoulun toimesta. Suunnitelmassa suositellaan vahvasti hoitokalastusta yhtenä kunnostustoimenpiteenä.

Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa (vuosille 2016–2021) mainitaan Alanen-järvelle toimenpiteen vaiheeksi suunnittelu ja toteutus. Kunnostussuunnitelma on nyt tehty ja seuraavaksi on ryhdyttävä toteuttamaan toimenpiteitä, jotta suunnitelma ei jäisi hyödyntämättä.

Tavoite ja toimenpiteet

Tämän hankkeen tavoite on suorittaa Alanen-järvelle hoitokalastuksen tehovaihetta kaksi vuotta. Tehovaihe kestää kokonaisuudessaan kolme vuotta. Tämän jälkeen seuraa kolmen vuoden ylläpitovaihe (kevyempi hoitokalastus). Tehovaiheen kolmas vuosi sekä ylläpitovaiheen vuodet eivät kuulu tähän hankkeeseen. Niiden toteuttamiseksi tehdään tässä hankkeessa rahoitushakemus jatkohanketta varten. Ylläpitovaihetta voidaan mahdollisesti toteuttaa myös paikallisten voimin.

Hoitokalastus ostetaan ostopalveluna ammattilaiselta, mutta myös paikalliset osallistuvat hoitokalastuksen toteuttamiseen talkootyönä. Hoitokalastussaalista hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan, tai hävitetään asianmukaisesti. Vuosittainen särkikalan poistotavoite on 8 600 kg, kahden vuoden aikajaksolla yhteensä noin 17 000 kg särkikalaa.

Hankkeessa myös seurataan järven yleistilan kehitystä vesinäytteiden avulla. Näytteitä otetaan vuosittain kaksi, yhteensä neljä kappaletta koko hankkeen aikana. Näytteenoton suorittaa vesinäytteenottaja ja analysointi tehdään akkreditoidussa laboratoriossa.

Hankkeessa pyritään parantamaan Alasen veden laatua ja sitä kautta virkistyskäyttöä. Hoitokalastuksen tarkoituksena on vähentää järven kasviplanktonin määrää harventamalla eläinplanktonia ravinnokseen käyttävää särkikalakantaa. Runsas kasviplanktonin määrä näkyy vesistössä levähaittoina. Särkikalakannan pienentäminen myös vähentää pohjan pöyhintää ja sitä kautta veteen vapautuvan fosforin määrää, mikä myös rajoittaa levien kasvua.

Hanke toteutetaan yhteistyössä paikallisten, Vehniän osakaskunnan (vesialueen omistaja) ja hoitokalastusyrityksen kanssa.

Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma		
<u>Kustannusarvio</u>	<i>Yhteensä €</i>	<i>%</i>
Palkkakulut, JAMK	15 075,00	27 %
Ostopalvelut (hoitokalastus, vesinäytteiden analysointi)	33 831,00	60 %
Paikallisten hoitokalastus (talkootyö)	6821,43	12 %
Matkakulut	344,00	1 %
Yhteensä	56071,43	100 %
<u>Rahoitussuunnitelma</u>	<i>Yhteensä €</i>	<i>%</i>
Keski-Suomen Ely-keskus (myönnetty)	39250,00	70 %
Laukaa kunta (myönnetty)	4 793,05	9 %
Laukaa kunta (haettu)	5 206,95	9 %
Talkootyö	6821,43	12 %
Yhteensä	56071,43	100 %

Kartan lähde: Karttaselain
Muokannut: Samuli Lahtela

Sijaintikartta

Perustelut 70% tukiosuuden hakemiseen ELYltä

-EU:n alueen pintavesien tavoitteiden saavuttaminen. Alanen-järven ekologinen tila on huono. EU:n alueella on tavoitteena pintavesien vähintään hyvä tila vuoteen 2027 mennessä.

-Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelman toteuttaminen. Toimenpideohjelmassa (vuosille 2016–2021) mainitaan Alanen-järvelle toimenpiteen vaiheeksi suunnittelu ja toteutus.

-Tehdyn kunnostussuunnitelman hyödyntäminen. Kunnostussuunnitelma on tehty vuonna 2021 ja seuraavaksi olisi toimenpiteiden toteutus, jotta suunnitelma ei jäisi hyödyntämättä.

-Alapuolisten vesistöjen tilan turvaaminen. Laukaan Vehniällä sijaitseva Alanen-järvi kuuluu Tuomiojärven–Palokkajärven valuma-alueeseen ja sen vedenlaatu vaikuttaa omalta osaltaan alapuolisiin vesistöihin.

-Asukkaiden yhteydenottojen huomioon ottaminen. Tuen myöntäminen ja kunnostustoimenpiteen toteuttaminen osoittaisi osaltaan, että asukkaiden yhteydenotot ja huoli vedenlaadun heikkenemisestä on huomioitu.

-Paikallisten odotukseen vastaaminen. Vehniän kylällä 7.10.2021 pidetyssä kyläillassa, jossa esiteltiin Alasen kunnostussuunnitelma, keskusteltiin ELYn mahdollisuudesta antaa 70% tukea. Kokouksessa oli paikallisia henkilöitä ja myös ELY-keskuksen edustaja.

-Vehniän kylän elinvoimaisuuden tukeminen. Alanen sijaitsee Vehniä-kylän läheisyydessä. Tästä syystä järvi on tärkeä sijainniltaan kylälle.